

*Liite**Pohjoissaamenkielinen käännös*

Láhka

boazodoalliid sadjásašveahkis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde ášahuvvo:

1 §

Lága heivehansuorgi ja Eurohpá uniovnna láhkaásameami vuhtii váldin

Boazodoalliid alcceseaset ordnen sadjásašveahkis šaddan goluin buhttejuvvo stáhta bušeaht-taárvalusas čujuhuvvon mearreruđa rájáin nu dego dán lágas ášahuvvo.

Dán lága ollašuhtidettiin čuovvut lassin dihto eana- ja vuovdedoallosuorggi ja eananguovl-luid doarjjahámiid gávnaheami sismárkaniidda heivvolažžan Eurohpá uniovnna dahkkon soahpamuša 107 ja 108 artihkkaliid mielde addojuvvon kommišuvnna ášahusa (EU) N:r 702/2014 (*eanandoallosuorggi joavkospiehkastatásahus*).

2 §

Boazodoalli

Dán lága heivehit boazodoallái, guhte oamasta unnimustá 50 boazodoallolága (848/1990) 5 §:s oaivvilduvvon lohkuohcco okto dahje ovttas sutnje fulkkiin njieddji buolvva vuollel 18-jahkásaš olbmui, guhte ássá fášta su dálldoalus. Lassin gáibiduvvo, ahte boazodoalli lea geatnegahtton váldit eanadoallofitnodatdoalli ealáhatlága (1280/2006) 10 §:s oaivvilduvvon dáhkádusa ja sus lea dakkár dáhkádus dahje ohcamuš siste dan oazžumi.

Bohccuid oamastanvuogitvuoda ja meari vuodđun leat sadjásašveahki áigge geavaheamis lean maŋimus nannejuvvon boazodoallolága 30 §:s oaivvilduvvon boazologahallan. Boazologahallama maŋná dáhpuhuvvan nuppástusat váldojuvvojit vuhtii dušše, jus bálgosa stivra lea ovdal sadjásašveahki áiggi nannen nuppástusa.

3 §

Meroštallamat

Dán lágas oaivvildit:

1) *boazodoallobargguin* eanandoallofitnodatdoalli ealáhatlága mielde dáhkádusvuollásaš boazodoallobarggu;

2) *bearašlahtuin* beallelačča ja vuollel 18-jahkásaš olbmo, guhte eallá fášta boazodoalli dálldoalus ja lea boazodoalli dahje su beallelačča fuolki njuolga njieddji buolvvas;

3) *beallelaččain* náittosguoimmi ja olbmo, geainna boazodoalli bistevaččat eallá oktasaš dálldoalus náittoslihtuláan dilis.

HE 239/2014
StVM 24/2014
EV 185/2014

Kommišuvnna ášahus (EU) N:o 702/2014 (32014R0702); EUVL N:o L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusat

Boazodoalli sáhtta oažžut dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki, jos sadjásašveahki dárbbu sivvan lea buohcuvuodas dahje dáhpedorpmis boahtán bargonávccahisvuohta. Bargonávccahisvuođa galgá čujuhit doaktára, buohccedivššára dahje dearvvašvuodadivššára duodaštusain dan dáhphusas go sadjásašveahki mearri kaleanddarjagis manná badjel čieža beaivvi.

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusat eai dieva, jus boazodoalli oažžu sadjásašveahki čadahanáigge bargi ealáhatlágas (395/2006) 3 §:s máinnašuvvon lágas dahje daid fápmuibid-jamis addojuvvon lágain oaivvilduvvon doisttázii miedihuvvon dievas bargonávccahis-vuodaealáhaga dahje bargonávccahisvuodaealáhaga sturrosaš veajuiduhtindoarjaga.

5 §

Barggut, mat lea buhtadusa vuodđun.

Buhtadusaid sáhtta buhttet dušše, jus dat lea šaddan dakkár sadjásašveahki čadahanáigge vealtameahttun boazodoallobargguid dikšumis, maid boazodoalli livčče ieš dahkan iežas, bearašlahtu dahje bálgosa lohku, jus ii livččii lean bargonávccaheapme.

Golut eai buhttejuvvo, jus:

- 1) boazodoalli bearašlahttu livččii sáhttan dahkat sadjásačča dahkan barggu;
- 2) barggu dihtii lea miedihuvvon eará almmolaš ruhtadandoarjaga;
- 3) bargu gullá boazodoalli doaimmaide go son lea leamašan bargogaskavuodas dahje do-aibmagohččungaskavuodas bálgosii;
- 4) bargu gullá boazodoalli dikšon luohttámuš- dahje hálddahusdoibmii dahje sullasaš doib-mii dahje
- 5) bargu šaddá dakkár boazobuktaga nállašuhhtimis, mii ii leat buktaga seailuma dáfus veal-tameahttun.

6 §

Sadjásaš

Goluid sáhtta buhttet dušše, jus boazodoalli lea skáhpon sadjásašveahki ovdabearranregis-tarii merkejuvvon bálvalusaid buvttadeadjis.

Golut eai buhttejuvvo, jus boazodoalli dahje su bearašlahttu lea njuolga dahje eahpenjuolga buvttadan bálvalusaid dahje jus sadjásažžan lea doaibman boazodoalli bearašlahttu.

7 §

Sadjásašveahki jahkasaš alimusmearri

Kaleandarjagi áigge buhttejuvvon sadjásašveahkkediimmuid eanemus mearri boazodoalli bokte nannejuvvon sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija ásašusain ovddit kaleanddarjagi loahpa rádjai. Sadjásašveahkkediimmuid oažžu eanemustá 90 beaivve kaleanddarjagi áigge.

8 §

Sadjásašveahkis máksojuvvon buhtadus

Buhtadus máksojuvvo 17 euro diimmus. Buhtadus ii máksojuvvo árvolassevearu ossodahkii. Euromearri dárkkistuvvo jahkásaččat ođđajagimánu álggus bargi ealahatlága 96 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon bálkágoriin. Dán lágas máinnašuvvon euromearri dávista jagi 2015 bálkágori dásis.

Jus boazodoalli ja bálvalusaid buvttadeaddji soahpan diibmohaddi lea unnit go 1 momeanttas oaivvilduvvon buhtadus, buhtadussan máksojuvvon boazodoalli ja bálvalusaid buvttadeaddi soahpan haddi. Haddi sáhtta hápmášuvvá dušše ovdabearranlága (1118/1996) 25 §:a oaivvildan bargobuhtadusas.

Buhtadus máksojuvvo bálvalusa buvttadeaddjai.

9 §

Sadjásašveahki ohcan

Boazodoalli galgá ohcat sadjásašveahki girjjálaččat. Eanandoallofitnodatdoalliid ealahatlagádusa (Mela) ovdal sadjásašveahkkái gullevaš bargguid álggaheami. Sadjásašveahki galgá ohcat sierra juohke sadjásašveahki dárbbu rájes dahje seammá dárbei gullevaš sadjásašveahki joatkašuvadettiin gaskkalduvvama maŋŋa.

Sierra ohcamuša ii goittotge dárbbáš dahkat, jos:

1) boazodoalli lea jo árabut doaimmahan Melai 4 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon duodaštusa, jus boahtá ovdan su bargonávccahisvuohta dán gažaldatvuloš sadjásašveahki álggedettiin; dahje

2) boazodoalli ii leat vel doaimmahan Melai ovddit sadjásašveahkkái gullevaš 10 §:s oaivvilduvvon buhtadusohcamuša.

Ohcamušas ja dan mildosiin galgá oidnot sadjásašveahki miediheami dárbbášlaš dieduid.

10 §

Buhtadusa ohcan

Boazodoalli galgá ohcat buhtadusa Melas maŋimustá sadjásašveahki čadahanáiggi čuovvovaš kaleanddarjagi áigge. Buhtadusa sáhtta miedihit, vaikke dat ii leat ohccojuvvon mearreáiggis, jus buhtadusa biehttaleapmi maŋnoneami dihtii livččii govttolaš.

Ohcamuša dan mildosiin galgá oidnot:

1) sadjásašveahkkebeaivvit oktan diibmomeriiguin;

2) bálvalusa buvttadeaddji;

3) sadjásačča namma ja duodaštusa das, ahte 6 §:a čuovvu goasttádusaid buhttema gáibádusaid eavttut divvet;

4) sadjásačča dikšon doaimmat;

5) sadjásašveahki ordnemis sohppojuvvon diibmohaddi; ja

6) eará buhtadusa máksimii dárbbášlaš diedut.

Ohcamušii galgá laktit bálvalusaid buvttadeaddji nannema 2 momeantta 1—5 čuoggáin ja bálvalusa buvttadeaddji almmuhus das, ahte sutnje ii leat miedihuvvon barggu várás eará almmolaš doarjaga.

11 §

Cealkámušat

Boazodoallolága 19 §:s oaivvilduvvon boazoisida dahje dalle go son lea easttalaš máinnašuvvon paragrafa 2 momeanttas oaivvilduvvon boazoisida sadjásaš galgá addit Mela cealkámuša, mas boahtá ovdan dárbbášlaš viidodagas su árvvoštallama das, ahte divvetgo sadjásašveahki ja goluid buhttema gáibádusat. Cealkámušaid addá dan bálgosa boazoisida, man osolaš sadjásašveahki geavahan boazodoalli lea. Boazodoalli galgá almmuhit boazoisidii sadjásašveahki ordnemis seammás sadjásašveahkkedárbbu ihtima maŋŋá.

Mela sáhtá bivdit bálgosa stivrras cealkámuša, mas sadjásašveahkkeohcamuš dahje goasttádusaid buhttenohcamuš lea ruossalasvuodas 1 momeanttas oaivvilduvvon cealkámušain dahje jus dat lea muđuid ášši čielggadeapmin dárbbášlaš.

12 §

Mearrádusa dahkan ja buhtadusa máksin

Mearrádusa sáhtá addit automáhtalaččat diehtogiedahallamis dahje muđuid prentenvugiin ollašuhtton áššegirjiin. Dalle vuolláičállosa sáhtá merket mearrádussii elektrovnnalaččat. Mearrádus addojuvvo diehtun áššáiosolažžii hálddahuslága (434/2003) 59 §:s ášahuvvon vuogiin.

Mela máksá buhtadusa bálvalusa buvttadeaddji almmuhan bänkku kontui, mii lea Eurohpá uniovnna lahttoriikkas.

13 §

Almmá ákkaid máksojuvvon buhtadusa ruovttoluottabearran

Jus buhtadus lea máksojuvvon almmá ákkaid, boazodoalli lea geatnegahtton máksit Melai das šaddan goluid.

Mela sáhtá luohpat ruovttoluottabearramis belohakkii dahje oalát, jus dát gehččojuvvo govttolazžan iige almmá ákkaid máksojuvvon buhtadusa máksima sáhte oaidnit šaddan boazodoalli dahje su ovddasteaddji eahperekálaš meannudeamis. Mela sáhtá luohpat ruovttoluottabearramis maiddái dalle, go mearri, mii berrojuvvo ruovttoluotta, lea smávis. Ruovttoluottabearrama ja reantuid bearrama galgá goittotge čadahit ollislažžan, jus ruovttoluottabearrama sivvan, ahte mávssu buhtadus ii leat deavdán daid eana- ja meahccedoallolága stáhtadoarjjanjuolggadusaid, maid vuodul luopmovuogádat lea dohkkehuvvon ja jus Eurohpá uniovnna láhkaásaheapmi dán gáibida.

Jus ruovttoluottabearranmearrádusain nannejuvvon vealgi ii leat máksojuvvon earrebeaivvi, das sáhtá bearrat jahkásaš maŋŋonanreanttu earrebeaivvi rájes reantolága (633/1982) 4 §:a 1 momeanttas ášahuvvon reantodási mielde. Earrebeaivvi sáhtá leat áramustá guovtti vahku geažes ruovttoluottabearranmearrádusa addimis.

Ruovttoluottabearranmearrádusain nannejuvvon vealgi oktan maŋŋonanreanttuin lea njuolga baggobearrama vuollásaš. Dan bearramis ášahuvvo vearuid ja mávssuid ollašuhttimis addojuvvon lágas (706/2007).

14 §

Nuppástusohcan

Mela dán lága vuodul addán mearrádussii sáhtá ohcat nuppástusa váidimiin Davvi-Suoma hálddahasriektái dego hálddahaslágageavahanlágas (586/1996) ásahuvvo. Váiddareivve galgá doaimmahit nuppástuhttinohcanáiggiis Melai.

Mela galgá vuiget mearrádusas, jus dat dohkkeha váidaga buot osiin. Eará dáhpáhusas Mela galgá doaimmahit váiddareivve, cealkámuša ja áššis čoggon áššegirjiid dalánaga ja manjimustá 30 beaivvi siste váiddaáiggi nohkamis Davvi-Suoma hálddahasriektái.

Hálddahasrievtti mearrádusas oážžu váidit alimus hálddahasriektái, jus alimus hálddahasriekti miediha váiddalobi.

15 §

Alimus jodiheapmi, stivren ja bearráigeahču ja ollašuttin

Dán lágas oaivvilduvvon doaimma almmolaš jodiheapmi, stivren ja bearráigeahču gullet sosiála- ja dearvvašvuodaministerijai. Dán lága ollašuttimis vástida Mela.

16 §

Stáhta buhtadus sadjásašveahki goluin

Stáhta váriin buhttejuvvo Melai 8 §:s oaivvilduvvon buhtadusaid máksimis šaddan goluid bušeahhtaárvalusas čujuhuvvon mearreruđa rájáid siste. Buhtadus máksojuvvo jahkásaččat ovdamáksun guovtti seammá sturrosaš earrin ođđajagi- ja suoidnemánus nu, ahte ovdamáksu lea Mela geavaheamis mánu vuosttas bankobeavve. Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija sáhtá earenoamáš siva geažil máksit ovdamávssu ásaheamis spiehkastemiin, jus Mela válmmašvuohta máksit dán lágas oaivvilduvvon buhtadusaid livččii muđuid uhkiduvvon.

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija nanne manjimustá guđege jagi geassemánu 25 beaivve stáhta buhtadusa loahpalaš meari ovddit kaleandarjagis. Dán várás Mela galgá doaimmahit ministerijai čielggadusa ovddit jagi goluin manjimustá nannema ovddit mánu 20 beaivve.

Jus Melai 1 momeantta mielde kaleandarjagi áigge máksojuvvon ovdamávssut mannet badjel seammá jagi stáhta buhtadusa loahpalaš meari, de badjel mannan oasi sáhtá geavahit čuovvovaš jagi goluide.

17 §

Stáhta buhtadus hálddahasgolui

Stáhta váriin máksojuvvo Melai govtolaš buhtadus dán lágas oaivvilduvvon doaimmaid dikšumis Melai šaddan hálddahasgolui.

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija mearrida Mela evttohusas 1 momeanttas oaivvilduvvon govtolaš buhtadusa meari ja čadaha buhtadusa Melai eanandoallofitnodatdoalliid luopmobálvaluslága (1231/1996) 31 §:s oaivvilduvvon buhtadusa oktavuodas.

18 §

Boazodoalli almmuhangeatnegasvuohta

Boazodoalli galgá almmuhit Melai iežas, bearašlahtuidis ha boazodoallobargguidis guoskevaš áššin, mat sáhtte váikkuhit dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki dahje buhtadusa oážžumii dahje buhtadus mearrái, mii máksojuvvo.

19 §

Bálvalusa buvttadeaddji almmuhangeatnegasvuohta

Bálvalusa buvttadeaddji galgá almmuhit Melai sadjásašveahkkebarggu, sadjásačča ja ealáhusdoaimmas guoskevaš dieđuid, mat sáhttet váikkuhit sadjásašveahkis máksojuvvon buhtadusa oážžumii dahje mearrái.

20 §

Dieđuid luohpadeapmi ja suollemasdoallan

Dan lassin, maid virgeoapmahačča doaimma almmolašvuođas addojuvvon lága (621/1999) 24 §:s 1 momentan 20 čuoggás ášahuvvo, suollemassan dollojuvvon leat maiddái dakkár dán lága ollašuttimii gullevaš áššegirjjit ja daidda gullevaš dieđut, mat gusket boazodoalli ekonomalaš sajádaga.

Melas lea vuoigatvuohta dan lassin, maid virgeoapmahačča doaimma almmolašvuođas addojuvvon lágas ášahuvvo, suollemasdoallannjuolggadusaid ja eará dieđuid oážžuma guoskevaš ráddjehusaid easttekeahhtá addit Vearrohálddahussii vearuhusa várás dárbbaslaš, dán lága ollašuttima vuodđun hálddustis lean dieđuid máksán buhtadusain, buhtadusaid ja sadjásašveahki ožžon olbmui ja buhtadusa vuodđun lean goluin.

21 §

Vuoigatvuohta dieđuid oážžumii

Bálggus, boazoisit, boazoisida sadjásaš ja vearrovirgeoapmahaš, Olmmošregistarguovddáš, Dálonguovlodoaimmahat, magistaráhta, Ealáhatdovvoguovddáš, ealáhatfoanda ja eará ealáhatlágádus leat geatnegahtton addit Melai dan bivdaga vuodul almmá mávssu ja suollemasdoallannjuolggadusaid easttekeahhtá dieđuid, mat leat dan hálddus, ja mat gusket boazodoalli dahje bálvalusaid buvttadeaddji fitnodatdoaimma dahje boazodoallái miedihuvvon ealáhagaid, ja eará dieđuid, mat leat vealtameahttumat gieđahallamis lean ášši čoavdimii dahje dasa gullevaš doaibmabijuid ollašuttimii dahje Melai dán lága doaibmabidjama várás addojuvvon dieđuid dárkkisteapmin.

22 §

Mela vuoigatvuohta geavahit eará áššiin ožžojuvvon dieđuid

Melas lea vuoigatvuohta ovttaskasdáhpáhusain geavahit dán lágas oaivvilduvvon ášši gieđahaladettiin earáid dasa ášahuvvon doaimmaid dikšuma várás ožžon dieđuid, jus lea čielggas, ahte dát dieđut váikkuhit dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki miediheapmái dahje buhtadusa oážžumii ja dieđut galgá dán lága mielde váldit vuhtii mearrádusdihkamis ja Melas

livččii riekti oažžut dáid dieđuid muđuige sierra. Sadjásašveahki ja buhtadusa ohccái galgá almmuhit ovddalgihtii dieđuid vejolaš geavaheamis.

23 §

Áššegirjjiid seailluheapmi

Dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki miediheapmái ja buhttemii gullevaš áššegirjjiid galgá seailluhit eanandoallosuorggi joavkospiehkastatásahusain ásahuvvon áiggi, jus arkii-valágádus ii leat mearridan daid seailluhuvvot bissovaččat.

24 §

Buhtadusaid máksima gaskkalduhttin

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusaid dutkan ja buhtadusaid máksin sáhtá gaskkalduhttot sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija ásahusain, jus buhtadusa máksimii dárbblašláš várit eai leat geavaheamis dahje Eurohpá uniovnna lálkaásaheapmi dan gáibida.

Jus ovdal gaskkalduhttima fápmuiboahtima ordnejuvvon sadjásašvehkiin ii sáhte máksit buhtadusaid ollislaš mearis váriid váilevuoda geažil, daid sáhtá máksit čuovvovaš jagi dan jagi stáhta bušeahhtaárvalusas boazodoalliid sadjásašveahki goluide oaivvilduvvon mearreruđas.

25 §

Fápmuiboahtin

Dát lálka boahdá fápmui 1 beaivve odđajagimánus 2015

Dan easttekeahttá, mii 7 §:s ásahuvvo sadjásašveahkkediimmuid eanemus meari nannemis, sadjásašveahkkediimmuid eanemus mearri jagi 2015 lea 150 diimmu boazodoalli guovdu.

Helssegis 19 beaivve juovlamánus 2014

Dásseválldi Presideanta

Sauli Niinistö

Vuodđobálvalusministtar Susanna Huovinen